Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/477

13.3.2025

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2025/477 VAN DE COMMISSIE

van 6 maart 2025

betreffende de toepasselijkheid van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad op de gunning van opdrachten voor activiteiten in verband met de opwekking van en groothandel in elektriciteit in België, met uitzondering van elektriciteit opgewekt in de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2025) 1381)

(Slechts de teksten in de Nederlandse en de Franse taal zijn authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG ([1]), en met name artikel 35, lid 3,

Na raadpleging van het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten,

Overwegende hetgeen volgt:

1. FEITEN EN PROCEDURE

(1) Op 24 juli 2024 hebben de Belgische autoriteiten namens Luminus, Norther en Ørsted ("de verzoekers") bij de Commissie een verzoek ingediend overeenkomstig artikel 35, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU ("het verzoek") met betrekking tot de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België, met uitzondering van elektriciteit opgewekt in de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3. Het verzoek voldoet aan de formele vereisten van artikel 1, lid 1, van Uitvoeringsbesluit (EU) 2016/1804 van de Commissie ([2]) en bijlage I bij dat uitvoeringsbesluit.

(2) Luminus is voor 68,63 % eigendom van Électricité de France ("EDF") Belgium SA, een dochteronderneming van de EDF-groep, en is voornamelijk actief op de elektriciteitsmarkten en op de markten voor diensten in verband met gas en energie in Frankrijk en België.

(3) Norther is voor 50 % eigendom van Elnu NV, een dochteronderneming van Elicio SA-NV, dat volledig in handen is van Nethys SA-NV, en voor 50 % eigendom is van Boreas Wind Offshore NV, een volle dochteronderneming van Eneco Wind Belgium NV. Eneco Wind Belgium NV is een dochteronderneming van Eneco BV, een internationale producent en leverancier van elektriciteit, aardgas en warmte, en Norther exploiteert een offshore-windmolenpark in de Noordzee binnen de Belgische exclusieve economische zone.

(4) Ørsted maakt deel uit van de Ørsted Group, die voor 50,12 % in handen is van de Deense staat. Ørsted heeft momenteel geen activiteit in verband met de opwekking van of handel in energie in België, maar overweegt activiteiten op het gebied van hernieuwbare energie in België op te starten.

(5) Het verzoek ging niet vergezeld van een gemotiveerd standpunt van de Belgische mededingingsautoriteit.

([1]) PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2016/1804 van de Commissie van 10 oktober 2016 betreffende de nadere regels voor de toepassing van de artikelen 34 en 35 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (PB L 275 van 12.10.2016, blz. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

(6) Overeenkomstig punt 1, a), van bijlage IV bij Richtlijn 2014/25/EU moet de Commissie, aangezien op grond van artikel 34, lid 3, eerste alinea, van die richtlijn van vrije toegang tot de markt kan worden uitgegaan, zoals ook vermeld in overweging 15 van dit besluit, binnen 105 werkdagen een uitvoeringshandeling als bedoeld in artikel 35 van Richtlijn 2014/25/EU vaststellen.

(7) Op 30 juli 2024 heeft de Commissie de Belgische autoriteiten verzocht binnen tien werkdagen te bevestigen dat de door de verzoekers verstrekte gegevens over marktaandelen geldig waren, ook al verschilden deze van de officiële gegevens die zijn bekendgemaakt door de Belgische federale Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). De Commissie heeft op 2 september 2024 een bevestiging van de CREG ontvangen. De Commissie heeft de Belgische autoriteiten op 28 november 2024 om nadere verduidelijkingen verzocht, die op 27 januari 2025 zijn verstrekt. Overeenkomstig punt 2 van bijlage IV bij Richtlijn 2014/25/EU wordt de termijn voor de vaststelling van een uitvoeringsbesluit derhalve vastgesteld op 6 maart 2025.

2. **RECHTSKADER**

(8) Richtlijn 2014/25/EU is van toepassing op de gunning van opdrachten voor de uitoefening van activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, punt b), van die richtlijn, tenzij die activiteit daarvan is vrijgesteld op grond van artikel 34 van die richtlijn.

(9) Richtlijn 2014/25/EU legt overheidsinstanties en door de overheid gecontroleerde ondernemingen in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten de met overheidsopdrachten gepaard gaande discipline op om het vrije verkeer van goederen, de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten te waarborgen en de uit die vrijheden voortvloeiende beginselen in acht te nemen. Volgens overweging 1 van de richtlijn heeft de wetgever deze keuze gemaakt aangezien de nationale autoriteiten het gedrag van die entiteiten en het gesloten karakter van de markten waarop de entiteiten in die sectoren actief zijn, kunnen blijven beïnvloeden.

(10) Op grond van artikel 34, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU is die richtlijn, op verzoek van een lidstaat of een aanbestedende instantie, niet van toepassing op opdrachten voor activiteiten die onder die richtlijn vallen wanneer de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend, rechtstreeks blootstaat aan concurrentie op marktgebieden waarvoor de toegang niet beperkt is.

(11) In hoeverre er sprake is van rechtstreekse blootstelling aan concurrentie moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen van de betrokken sector. Deze beoordeling wordt echter beperkt door de toepasselijke korte termijnen en door het feit dat moet worden uitgegaan van de informatie waarover de Commissie beschikt. Die informatie is ofwel afkomstig van reeds beschikbare bronnen, ofwel van informatie die in het kader van het verzoek overeenkomstig artikel 35 van Richtlijn 2014/25/EU is verkregen, en kan niet worden aangevuld met meer tijdrovende methoden, zoals, met name, openbare onderzoeken die gericht zijn op de betrokken ondernemers ([3]).

(12) De rechtstreekse blootstelling aan concurrentie op een specifieke markt moet worden beoordeeld op basis van diverse criteria, waarbij geen van deze criteria op zichzelf doorslaggevend is.

(13) Wanneer wordt beoordeeld of de betrokken activiteiten rechtstreeks aan concurrentie blootstaan op de markten waarop dit besluit betrekking heeft, moet rekening worden gehouden met het marktaandeel van de voornaamste spelers en met het bestaan en de omvang van steun voor de opwekking van en de groothandel in hernieuwbare elektriciteit in België via overheidsregelingen.

(14) Zoals het Gerecht in herinnering heeft gebracht ([4]), moet het bewijs dat aan de voorwaarden van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU is voldaan, om dus in aanmerking te komen voor een vrijstelling van de toepassing van Richtlijn 2014/25/EU, worden geleverd door de verzoeker. Bijgevolg moet de aanvrager zijn verzoek vergezeld doen gaan van volledig bewijsmateriaal waaruit blijkt dat aan de voorwaarden voor de vrijstelling is voldaan.

([3]) Zie zaak T-575/20, SŽ — Tovorni promet/Commissie, ECLI:EU:T:2022:551, punt 34.

([4]) Zie de zaken T-463/14, Österreichische Post AG/Commissie, ECLI:EU:T:2016:243, punt 41, en T-575/20, SŽ — Tovorni promet/Commissie, ECLI:EU:T:2022:551, punt 29.

3. BEOORDELING

(15) Met het oog op de toepassing van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU moet dit besluit vaststellen of de activiteiten waarop het verzoek betrekking heeft, op markten waartoe de toegang niet beperkt is in de zin van die bepaling, aan een mate van concurrentie blootstaan die ervoor zorgt dat de aanbesteding voor de uitoefening van de hier bedoelde activiteit, ook zonder de aanbestedingsdiscipline die door de toepassing van de in Richtlijn 2014/25/EU vastgelegde gedetailleerde aanbestedingsregels wordt opgelegd, op een transparante, niet-discriminerende wijze zal plaatsvinden op basis van criteria die afnemers in staat stellen uit te maken welke oplossing over het geheel genomen de economisch voordeligste is.

(16) Dit besluit is gebaseerd op de juridische en feitelijke situatie van juli 2024 en op de door de verzoekers ingediende informatie, alsmede op openbaar beschikbare informatie. Het kan worden herzien wanneer de juridische of feitelijke situatie zodanig verandert dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden waaronder artikel 34, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU van toepassing is.

3.1. Niet-beperkte toegang tot de markt

(17) De toegang tot een markt wordt geacht niet beperkt te zijn indien de betrokken lidstaat de desbetreffende in de lijst in bijlage III bij Richtlijn 2014/25/EU vermelde rechtshandelingen van de Unie heeft uitgevoerd en toegepast, waaronder, met betrekking tot de opwekking van en de groothandel in elektriciteit, Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad ([5]).

(18) Uit de informatie waarover de Commissie beschikt, blijkt dat België Richtlijn (EU) 2019/944 ([6]) heeft uitgevoerd en toegepast. Bijgevolg wordt de toegang tot de relevante markt overeenkomstig artikel 34, lid 3, van Richtlijn 2014/25/EU geacht niet beperkt te zijn.

3.2. Beoordeling uit concurrentieoogpunt

3.2.1. *Definitie van de relevante productmarkt*

(19) Volgens de verzoekers is de relevante productmarkt de markt voor de opwekking van en groothandel in conventionele en hernieuwbare elektriciteit. Dit is in overeenstemming met de besluitvormingspraktijk van de Commissie met betrekking tot vrijstellingsverzoeken in verband met opwekking van en groothandel in elektriciteit. De definitie van de productmarkt die in dit besluit wordt aangehouden, laat de toepassing van de mededingingsregels van de Unie onverlet.

(20) In eerdere besluiten heeft de Commissie vastgesteld dat sommige subsidieregelingen geen beletsel vormen voor de conclusie dat de elektriciteitsopwekking die van deze regelingen profiteerde, tot de relevante productmarkt kon behoren. In Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/71 van de Commissie ([7]) gericht tot Nederland merkte de Commissie in de overwegingen 19 en 21 op dat de elektriciteit uit hernieuwbare bronnen direct op de markt werd verkocht en dat het Nederlandse systeem Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) concurrerende inschrijvingen bevorderde, waarbij de inschrijvers probeerden hun kosten (en bijgevolg de terugleververgoeding die ze zouden krijgen) zo laag mogelijk te houden. De Commissie was daarom van oordeel dat uit hernieuwbare bronnen opgewekte elektriciteit tot dezelfde markt behoorde als conventionele elektriciteitsopwekking. In Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1499 van

([5]) Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (PB L 158 van 14.6.2019, blz. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([6]) Richtlijn 2009/72/EG, waarnaar wordt verwezen in bijlage III bij Richtlijn 2014/25/EU, is vervangen door Richtlijn (EU) 2019/944.

([7]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/71 van de Commissie van 12 december 2017 tot vrijstelling van de productie en groothandelslevering van elektriciteit in Nederland van de toepassing van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 12 van 17.1.2018, blz. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/71/oj).

de Commissie ([8]) gericht tot Italië merkte de Commissie in de overwegingen 37 en 38 op dat er voor sommige regelingen voor hernieuwbare elektriciteit een biedingsprocedure met een groot aantal aanvragers was. Bijgevolg is vastgesteld dat de elektriciteitsopwekking die van deze regelingen profiteerde, tot dezelfde markt behoorde als de opwekking van conventionele elektriciteit. In Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1500 van de Commissie ([9]) gericht tot Litouwen heeft de Commissie in overweging 30 verklaard dat de elektriciteit die in het kader van de derde steunregeling werd geproduceerd, op premies gebaseerde steun heeft ontvangen die werd vastgesteld via een concurrerende biedprocedure, en heeft zij vastgesteld dat deze onderdeel was van dezelfde markt als de opwekking van conventionele elektriciteit. In Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/1376 van de Commissie ([10]) gericht tot Denemarken kwam de Commissie in overweging 29 tot de bevinding dat de toekenning van de overheidssubsidie blootstond aan concurrentie via een biedingssysteem, waardoor producenten van hernieuwbare elektriciteit werden aangezet een gedisciplineerd aanbestedingsbeleid te voeren. Zij heeft dan ook geconcludeerd dat de installaties voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit waarop het verzoek betrekking had, tot dezelfde markt behoorden als de opwekking van conventionele elektriciteit. In Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/1978 van de Commissie ([11]) gericht tot Duitsland heeft de Commissie in overweging 47 geconcludeerd dat de opwekking van en de groothandel in hernieuwbare elektriciteit waarvoor geen subsidies of direct aan de marktprijs gekoppelde subsidies werden ontvangen, rechtstreeks aan concurrentie blootstonden.

(21) In het algemeen concludeerde de Commissie dat de opwekking van hernieuwbare elektriciteit kon worden geacht te concurreren met de opwekking van conventionele elektriciteit indien zij geen subsidies ontving of indien de ontvangen subsidies werden toegekend via een mechanisme dat garandeerde dat de hoogte van de subsidies rechtstreeks gekoppeld was aan een marktprijs. In een aantal gevallen heeft de Commissie vastgesteld dat het bestaan van een biedingsprocedure garandeerde dat de subsidies aan een marktprijs waren gekoppeld.

(22) De Commissie merkt op dat de opwekking van elektriciteit in België wordt ondersteund door drie categorieën regelingen met verschillende kenmerken. Het betreft het mechanisme voor capaciteitsvergoeding ("CRM"), de subsidieregeling voor kerncentrales Doel 4 en Tihange 3, zoals verlengd na 2025 ([12]), en de subsidieregelingen voor hernieuwbare elektriciteit.

3.2.1.1. *Het mechanisme voor capaciteitsvergoeding (CRM)*

(23) De verzoekers beschrijven de situatie als volgt. België is van plan alle kernreactoren op zijn grondgebied tegen 2025 te sluiten, met uitzondering van de twee meest recente reactoren, één in Doel en één in Tihange. Volgens de Belgische transmissiesysteembeheerder Elia ([13]) moet voor deze sluiting tussen nu en 2030 worden voorzien in extra capaciteit van 2 à 4 GW. De werking van de groothandelsmarkten biedt echter onvoldoende stimulansen voor dergelijke investeringen. Voor het energiesysteem is het echter noodzakelijk dat er flexibele capaciteit beschikbaar is. Vanuit het oogpunt van de vraag moeten hernieuwbare energiebronnen, die variabel en willekeurig zijn, worden aangevuld met voldoende flexibele productiemiddelen.

([8]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1499 van de Commissie van 28 juli 2020 betreffende de toepasselijkheid van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad op de productie van en de groothandel in elektriciteit uit hernieuwbare bronnen in Italië (PB L 342 van 16.10.2020, blz. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1499/oj).

([9]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1500 van de Commissie van 28 juli 2020 betreffende de toepasselijkheid van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van opdrachten geplaatst voor activiteiten die verband [houden] met de productie van en groothandel in elektriciteit in Litouwen (PB L 342 van 16.10.2020, blz. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1500/oj).

([10]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/1376 van de Commissie van 26 juli 2022 betreffende de toepasselijkheid van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad op de productie en groothandelslevering van elektriciteit in Denemarken (PB L 206 van 8.8.2022, blz. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1376/oj).

([11]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/1978 van de Commissie van 21 september 2023 betreffende de toepasselijkheid van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad op de gunning van opdrachten voor activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit uit hernieuwbare bronnen in Duitsland, met uitzondering van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen die wordt opgewekt in installaties die vóór 1 augustus 2014 in bedrijf zijn genomen en nog steeds overheidssubsidie ontvangen, en activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit uit offshore-windparken die na 1 januari 2012 in bedrijf zijn genomen en die onder de Duitse wet op hernieuwbare energie (Erneuerbare-Energien-Gesetz) van 2012 vallen (PB L 235 van 25.9.2023, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1978/oj).

([12]) Aangezien de opwekking van en groothandel in elektriciteit uit Doel 4 en Tihange 3 niet onder het verzoek vallen, zal de Commissie deze regeling niet analyseren.

([13]) Zie Elia, *Adequacy- en flexibiliteitsstudie voor België (2024-2034)*, 29 juni 2023, blz. 15, 191, 205, 223, 269, beschikbaar op https://issuu.com/eliagroup/docs/adequacy_flexibility_study_for_belgium_2024-203?fr=sOTBhNDYxOTUwMTY.

(24) De verzoekers voegen hieraan toe dat België daarom het CRM heeft ingevoerd. Zolang een producent de beschikbaarheid kan garanderen, komt hij in aanmerking voor het mechanisme, dat neutraal is ten aanzien van de technologie of de bron van de energie. Het CRM, dat in maart 2021 in werking is getreden, stimuleert investeringen door voldoende winstgevendheid te garanderen voor projecten die voorzien in mechanismen op het vlak van piekproductie en balancering. Het is gebaseerd op concurrerende veilingen. Dit mechanisme is in 2021 goedgekeurd bij Besluit (EU) 2022/639 van de Commissie ([14]).

(25) Volgens de verzoekers behoren de activiteiten die profiteren van het CRM tot de algemene markt voor groothandel en opwekking, aangezien i) elektriciteit rechtstreeks op de groothandelsmarkt wordt verkocht en ii) geen injectieprioriteit of iii) vrijstelling van balanceringsverantwoordelijkheid geniet; iv) de subsidie niet afdekt tegen marktrisico, en v) het subsidiebedrag niet meer dekt dan de netto extra kosten in verband met de kosten voor de bouw, het onderhoud en de exploitatie van een thermische centrale die dient om de voorzieningszekerheid te waarborgen, verminderd met de relevante marktinkomsten van deze centrale. De Commissie deelt deze mening.

3.2.1.2. *De subsidieregelingen voor hernieuwbare elektriciteit*

(26) De verzoekers hebben voorgesteld de toepasselijke subsidieregelingen voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit in België in de volgende categorieën te groeperen.

3.2.1.2.1. Vaste en wettelijk vastgestelde premies

(27) Deze categorie omvat: de offshore-windmolenparken C-Power, Belwind, Northwind en Nobelwind, de eerste regeling voor groenestroomcertificaten ("GSC") van het Brussels Gewest (tussen 2004 en juni 2011 geïnstalleerde installaties), de eerste en tweede GSC-regeling van het Waals Gewest (tussen 2002 en juli 2014 geïnstalleerde installaties) en de eerste GSC-regeling van het Vlaams Gewest (tussen 2009 en 2012 geïnstalleerde installaties).

(28) De verzoekers betogen dat die offshore-windmolenparken moeten worden geacht deel uit te maken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit, aangezien de ontvangen subsidies niet meer dekken dan de netto extra kosten van de projecten. De Commissie heeft zich echter in de in overweging 18 genoemde besluiten herhaaldelijk op het standpunt gesteld dat installaties die vaste subsidies ontvangen, geen deel uitmaken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit. Volgens de Commissie beschermen dergelijke subsidies de begunstigden tegen concurrentie door te zorgen voor een gegarandeerd niveau van inkomsten. De Commissie ziet geen reden om van deze benadering af te wijken.

3.2.1.2.2. Premies die afhankelijk zijn van de prijs op de elektriciteitsmarkt en wettelijk vastgesteld zijn

(29) Deze categorie omvat: de tweede GSC-regeling van het Brussels Gewest (installaties geïnstalleerd sinds juli 2011), de derde GSC-regeling van het Waals Gewest (installaties geïnstalleerd sinds juli 2014), de eerste GSC-regeling van het Vlaams Gewest (installaties geïnstalleerd sinds 2013) en de windmolenparken Norther, Rentel, Seamade en Northwester 2.

(30) Voor de regionale regelingen worden de projectkosten jaarlijks opnieuw beoordeeld en worden de geraamde kosten van geïnstalleerde projecten geïndexeerd om rekening te houden met variaties in de exploitatiekosten. Voor de offshore-windmolenparken is de subsidie onderworpen aan een projectspecifieke maandelijkse indexering op basis van een consumentenprijsindex.

(31) De verzoekers stellen dat de installaties die subsidies ontvangen die afhankelijk zijn van de prijs op de elektriciteitsmarkt en wettelijk vastgesteld zijn, deel uitmaken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit. De Commissie deelt dit standpunt, aangezien die subsidies gekoppeld zijn aan een marktprijs.

([14]) Besluit (EU) 2022/639 van de Commissie van 27 augustus 2021 betreffende de steunregeling SA.54915 — 2020/C (ex 2019/N) België — Capaciteitsvergoedingsmechanisme (PB L 117 van 19.4.2022, blz. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/639/oj).

3.2.1.2.3. Premie die afhankelijk is van de prijs op de elektriciteitsmarkt, vastgesteld via een concurrerend veilingproces

(32) Deze categorie omvat de projecten betreffende de Prinses Elisabeth-zone. De verzoekers voeren aan dat, aangezien de toekomstige installaties in het kader van die regeling subsidies zullen ontvangen die zijn vastgesteld via een concurrerend veilingproces, zij deel moeten uitmaken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit. De Commissie deelt dit standpunt, aangezien die subsidies gekoppeld zijn aan een marktprijs.

3.2.1.2.4. Op capaciteit gebaseerde subsidie — de hoogte van de subsidie is bepaald via een concurrerend veilingproces

(33) Deze categorie omvat de projecten voor zonne- en onshore-windenergie met kleine tot middelgrote capaciteit die tussen 2021 en 2023 in Vlaanderen zijn geïnstalleerd. Aangezien deze installaties subsidies ontvangen die via een concurrerend veilingproces zijn vastgesteld, moeten zij volgens de verzoekers deel uitmaken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit. De Commissie deelt dit standpunt, aangezien die subsidies gekoppeld zijn aan een marktprijs.

3.2.1.2.5. Installaties die geen subsidies meer ontvangen

(34) De verzoekers stellen dat installaties die niet langer subsidies ontvangen, deel moeten uitmaken van de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit. De Commissie deelt dit standpunt, aangezien deze installaties geen subsidie ontvangen en hun productie alleen verkopen tegen de marktprijs van elektriciteit. Dit is in overeenstemming met de aanpak die is gevolgd in eerdere vrijstellingsbesluiten, zoals Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/1978 betreffende Duitsland.

(35) De Commissie is van oordeel dat de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit bestaat uit opwekking van en groothandel in conventionele elektriciteit, opwekking van en groothandel in elektriciteit ondersteund door het CRM en opwekking van en groothandel in hernieuwbare elektriciteit waarvoor subsidies worden ontvangen op basis van marktprijzen. De opwekking van en groothandel in elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die vaste en wettelijk vastgestelde premies ontvangen, vormen een afzonderlijke markt.

3.2.2. ***Definitie van de relevante geografische markt***

(36) Volgens de verzoekers moet de relevante geografische markt op basis van de besluitvormingspraktijk van de Commissie worden omschreven als nationaal, namelijk het grondgebied van België ([15]). De verzoekers onderstrepen dat België nauwe banden heeft met de andere landen van Midden- en West-Europa (Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en Nederland).

(37) De Commissie was in haar eerdere praktijk ([16]) van oordeel dat de markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit een nationale markt is. Het standpunt van de verzoekers is in overeenstemming met de praktijk van de Commissie.

(38) Bij gebrek aan aanwijzingen voor een andere omvang van de geografische markt kan, met het oog op de beoordeling in het kader van dit besluit en onverminderd het mededingingsrecht van de Unie, worden verondersteld dat de geografische omvang van de opwekking van en de groothandel in conventionele elektriciteit en elektriciteit uit hernieuwbare bronnen het grondgebied van België dekt.

3.2.3. ***Marktanalyse***

(39) De Commissie wil in dit stadium beoordelen of de activiteiten waarop het verzoek betrekking heeft, al dan niet blootstaan aan voldoende concurrentie zodat de aanbestedingsdiscipline van Richtlijn 2014/25/EU niet vereist is. In casu moeten bij deze beoordeling de marktaandelen, de concentratieniveaus en de invloed van de invoer van elektriciteit op de concurrentie op de Belgische markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in aanmerking worden genomen.

([15]) Verzoek, punt 3.2.

([16]) Zie Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/71, Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1500 en Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/1978, op. cit.

3.2.3.1. *Installaties voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit die vaste en wettelijk vastgestelde premies ontvangen*

(40) In overeenstemming met haar eerdere besluiten waarnaar in overweging 18 wordt verwezen, is de Commissie in deze zaak van oordeel dat vaste en wettelijk vastgestelde subsidies voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit niet garanderen dat de installaties die dergelijke subsidies ontvangen, rechtstreeks aan concurrentie blootstaan.

(41) Aangezien niet aan de voorwaarden van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU is voldaan, moet Richtlijn 2014/25/EU van toepassing blijven op opdrachten voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit waaraan vaste en wettelijk vastgestelde premies worden toegekend in België.

3.2.3.2. *Marktaandelen op de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België*

(42) De verzoekers geven het volgende overzicht van de marktaandelen in de periode 2019-2023 op de markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit.

Marktaandelen van de vijf grootste producenten in België (geproduceerde energie, in MWh)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Engie	64 %	64 %	62,4 %	53,5 %	52,2 %
Luminus	13,7 %	13,7 %	11,9 %	13,7 %	14,1 %
RWE	2,6 %	2,6 %	3 %	2,8 %	2,7 %
Eneco	3,1 %	3,1 %	3,2 %	4,4 %	4,2 %
Total Energies	2,5 %	2,5 %	3,5 %	3,5 %	3,3 %
Marktaandelen van de vijf grootste producenten in België (geïnstalleerde capaciteit, in MW)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Engie	43,7 %	43,7 %	41,9 %	37,8 %	33,5 %
Luminus	11,4 %	11,4 %	11,1 %	10,5 %	10,2 %
RWE	2,6 %	2,6 %	2,4 %	2,4 %	2,5 %
Eneco	4,2 %	4,2 %	4,1 %	4,3 %	4,5 %
Total Energies	3,7 %	3,7 %	3,5 %	3,8 %	3,9 %

(43) De daling van het marktaandeel van Engie in 2022 en 2023 kan voornamelijk worden toegeschreven aan de sluiting van de kernreactoren Doel 3 (september 2022) en Tihange 2 (maart 2023).

(44) Het marktaandeel van Engie zal naar verwachting vanaf 2025 verder afnemen, met de sluiting van drie andere reactoren, Doel 1, Doel 2 en Tihange 1. De resterende kernreactoren, Doel 4 en Tihange 3, zullen tot 2035 worden geëxploiteerd op grond van een overeenkomst tussen de Belgische regering en Engie.

(45) Volgens de verzoekers zou het marktaandeel van Engie voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België 52 % bedragen in 2023, 44 % in 2024 en 32 % in 2025. Dit is terug te voeren tot het feit dat de productie van de twee resterende kernreactoren vanaf 2025 wordt geacht te zijn opgesplitst tussen Engie en de Belgische staat, aangezien de reactoren zullen worden geëxploiteerd door BE-NUC, een joint venture van Engie en de Belgische staat, die elk 50 % bezitten.

(46) De Herfindahl-Hirschman Index (HHI), die de marktconcentratie meet, ligt op de volgende (zeer hoge tot hoge) niveaus voor de markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België:

HHI	2019	2020	2021	2022	2023
	4 108	3 996	4 343	4 115	3 150

Deze index zal naar verwachting aanzienlijk afnemen (2 253) in 2025 en daarna, aangezien de opwekking uit kernreactoren stabiel zal blijven terwijl de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energie zal toenemen.

(47) Het marktaandeel van de drie grootste ondernemingen op de markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit is tussen 2019 en 2023 gedaald van 79 % tot 72 %.

(48) De Commissie merkt op dat de Belgische markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit tot nu toe sterk geconcentreerd was. De concentratie zal na 2025 verminderen met de geplande sluiting van nog eens drie kernreactoren.

3.2.3.3. *Analyse van de door de invoer van elektriciteit uitgeoefende concurrentiedruk*

(49) De verzoekers zetten uiteen dat, hoewel de marktconcentratie hoog is, de invoer van elektriciteit een belangrijke concurrentiedruk uitoefent.

(50) De Commissie erkent dat de invoer van elektriciteit enige concurrentiedruk uitoefent. De Commissie merkt echter ook op dat België de afgelopen tien jaar voornamelijk elektriciteit naar buurlanden heeft uitgevoerd. Volgens de door de verzoekers ([17]) verstrekte cijfers was België in 2023 een netto-importeur van elektriciteit, maar was het tussen 2018 en 2022 een netto-exporteur. De komende jaren zal België waarschijnlijk meer elektriciteit invoeren als gevolg van de sluiting van kernreactoren.

(51) De verzoekers vergelijken de situatie in België met die van Litouwen, waar de Commissie het belang van de invoer van elektriciteit heeft erkend ([18]). De twee gevallen zijn echter verschillend, aangezien de invoer in Litouwen in 2018 goed was voor 80 % van de vraag naar elektriciteit, terwijl de invoer in België volgens een in het verzoek aangehaalde studie van de CREG in de komende tien jaar 20 tot 40 % van de vraag naar elektriciteit zou uitmaken ([19]).

(52) De Commissie is het dan ook niet eens met het standpunt van de verzoekers dat het belang van de invoer in de Belgische en de Litouwse zaak vergelijkbaar is. Gezien de verschillen die in de overwegingen 46 en 47 worden vermeld, concludeert de Commissie dat de invoer van elektriciteit niet kan worden beschouwd als een beslissende factor om de blootstelling aan concurrentie voor de Belgische markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit te meten.

(53) De Commissie erkent echter dat de invoer van elektriciteit in de toekomst concurrentiedruk kan uitoefenen op de opwekking van elektriciteit, aangezien de capaciteit van België zal worden verminderd met de geplande sluiting van drie kernreactoren in 2025. Deze trend heeft zich nog niet voorgedaan, aangezien België de afgelopen vijf jaar grotendeels een netto-exporteur was.

3.2.3.4. *Aanbestedende instanties die actief zijn op de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België*

(54) De verzoekers wijzen erop dat Luminus een aanbestedende instantie is, aangezien het voor 68,63 % in handen is van EDF Belgium SA, een volle dochteronderneming van de groep EDF, een naamloze vennootschap naar Frans recht, die voor 100 % in handen is van de Franse staat.

([17]) Punt 121 van het verzoek.
([18]) Zie de overwegingen 51 en 52 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/1500 van de Commissie, op. cit.
([19]) Tabel 9 van bijlage II bij het verzoek.

(55) De verzoekers zijn van mening dat Norther een aanbestedende instantie is, aangezien het voor 50 % in handen is van Nethys, zelf een volle dochteronderneming van Enodia, een "intercommunale" die eigendom is van de provincie Luik, 74 gemeenten in de streek rond Luik, in het Waals Gewest. De Commissie is het ermee eens dat Norther als een aanbestedende instantie moet worden beschouwd. Naast Norther heeft Nethys via haar dochteronderneming Elicio zeggenschap over een aantal dochterondernemingen in België ([20]) die actief zijn op het gebied van de opwekking van en de groothandel in hernieuwbare elektriciteit (hierna de "andere dochterondernemingen van Nethys" genoemd), die de Commissie als aanbestedende instanties beschouwt.

(56) Volgens de verzoekers hebben de aanbestedende instanties (een groep waarin de verzoekers Luminus en Norther omvatten, maar nog niet Ørsted, want dit is nog niet actief in België) een gezamenlijk marktaandeel op de algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België die 20 tot 30 % in capaciteit vertegenwoordigt en tussen 15 en 20 % van de opwekking van elektriciteit in de periode 2019-2023 ([21]).

(57) Hoewel de verzoekers erop wijzen dat Engie voor 23,64 % eigendom is van de Franse staat, die 33,97 % van de stemrechten in handen heeft, stellen zij dat Engie niet actief is op de Europese platforms voor overheidsopdrachten omdat het volgens de verzoekers niet onder de richtlijn valt ([22]).

(58) De Caisse des dépôts et consignations ("CDC"), een Franse openbare instelling, bezit 3,63 % van de aandelen en 3,53 % van de stemrechten ([23]). De Franse publieke aandeelhouders, met 27,27 % van de aandelen en 38,03 % van de stemrechten, vormen een blokkerende minderheid.

(59) De overige belangrijke aandeelhouders van Engie zijn The Capital Group Companies (6,37 % van de aandelen, 5,05 % van de stemrechten), Blackrock (4,51 % van de aandelen en 3,44 % van de stemrechten) en werknemers van Engie (3,49 % van de aandelen en 4,18 % van de stemrechten). De Franse aanbestedende diensten zijn dus verreweg de grootste aandeelhouder van Engie.

(60) Tijdens de laatste vijf jaarlijkse algemene vergaderingen van de aandeelhouders van Engie beschikten de Franse staat en de CDC over meer dan de helft van de daadwerkelijk door de aandeelhouders uitgebrachte stemmen. Op basis van de stemresultaten van de jaarlijkse algemene vergaderingen die beschikbaar zijn op de website van Engie ([24]), maakt de Commissie de volgende berekening van de uitoefening van stemrechten:

	2020	2021	2022	2023	2024
Aandeel Franse overheidsinstanties (staat + CDC) (in % van de totale stemrechten)	36,9	36,91	37,3	37,3	38,03

([20]) Elicio plateau de Bassenge, Elicio Wind for Water NV, Elicio WP NV, Elicio Bastogne NV, Elicio Maldegem NV, Elicio Berlare NV, Elicio SLH NV en Elicio Plus NV, zoals vermeld in bijlage 1 bij het antwoord van de Belgische autoriteiten van 27 januari 2025.

([21]) Punt 116 van het verzoek.

([22]) Punt 164 van het verzoek.

([23]) Zie https://www.engie.com/en/shareholders/engie-share/shareholder-structure.

([24]) Zie https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2024-05/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes%20VF%20AGM%2030.04.2024.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2023-04/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2022-04/ENGIE%20-%20Re%CC%81sultat%20du%20scrutin%20en%20franc%CC%A7ais.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2021-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20en%20fran%C3%A7ais.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2020-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20AG%20du%2014-05-2020.pdf.

	2020	2021	2022	2023	2024
Percentage uitgebrachte stemmen (in % van het totale aantal stemrechten)	71,682	68,472	70,6	74,17	72,1
Percentage van de stemrechten van de Franse aanbestedende diensten (in % van de uitgebrachte stemmen)	51,48	53,9	52,83	50,29	52,75

(61) Volgens het Franse recht ([25]) heeft de Franse staat ook de mogelijkheid om een gewoon aandeel van Engie via een decreet om te zetten in een gouden aandeel indien de wezenlijke nationale belangen, met name op het gebied van continuïteit en voorzieningszekerheid, in het geding zijn. Dit gouden aandeel verleent de staat specifieke rechten, bijvoorbeeld om zich te verzetten tegen de verkoop van strategische activa aan een derde of om de toetreding van nieuwe aandeelhouders tot het kapitaal van de onderneming boven een bepaalde drempel te onderwerpen aan de instemming van de minister van Economische Zaken.

(62) De Commissie heeft Engie in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over dit specifieke punt. Engie heeft dit op 24 december 2024 gedaan. Engie betoogt dat de staat en de CDC niet als één enkele aanbestedende dienst mogen worden beschouwd en dat, zelfs indien dat wel het geval zou zijn, zij niet kunnen worden geacht een overheersende invloed op Engie uit te oefenen. Engie voegt daaraan toe dat de Franse staat slechts drie van de veertien leden van de raad van bestuur van Engie benoemt.

(63) Engie betoogt dat volgens artikel 4, lid 2, punt b), van de richtlijn alleen de meerderheid van de stemrechten die verbonden zijn aan de door de onderneming uitgegeven aandelen relevant is, en niet het percentage van de stemmen dat tijdens de algemene aandeelhoudersvergaderingen is uitgebracht. De definitie van "overheidsonderneming" in artikel 4, lid 2, eerste zin, van de richtlijn omvat evenwel de overheersende invloed die door de aanbestedende diensten wordt uitgeoefend door middel van de meerderheid van de stemmen die op de algemene aandeelhoudersvergaderingen zijn uitgebracht. Overheersende invloed wanneer een aanbestedende dienst over de meerderheid van de stemrechten verbonden aan door de onderneming uitgegeven aandelen beschikt, als bedoeld in artikel 4, lid 2, punt b), is een van de gevallen waarin een dergelijke overheersende invloed wordt vermoed; dit sluit geen overheersende invloed in andere situaties uit.

(64) De Commissie is van mening dat, in het licht van de in de overwegingen 57 tot en met 63 beschreven elementen, de aanbestedende diensten een overheersende invloed uitoefenen op Engie in de zin van artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Bijgevolg moet Engie worden beschouwd als een aanbestedende dienst in de zin van dat artikel.

(65) De Commissie is van mening dat de concurrentiesituatie van Engie en Luminus enerzijds en Norther, de andere dochteraannemingen van Nethys en Ørsted anderzijds zeer verschillend is. Engie en Luminus zijn beide al lang sterk aanwezig op de Belgische markt voor opwekking van en groothandel in elektriciteit. In 2019 bedroegen hun marktaandelen respectievelijk 64 % en 13,7 %, en in 2023 52,2 % en 14,1 % ([26]). Zelfs na 2025 zouden Engie en Luminus op basis van de prognoses van de verzoekers een zeer sterke positie behouden op de Belgische markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit, aangezien zij naar verwachting tot ten minste 2034 ([27]) veruit de grootste marktspelers zullen blijven.

(66) De gezamenlijke sterke posities van Engie en Luminus op de Belgische markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit worden versterkt door hun gediversifieerde productieportefeuilles. Deze omvatten de productie van kerncentrales in België ([28]), waardoor zij toegang hebben tot een stabiele en (dankzij de lage marginale kosten) concurrerende, flexibele bron van elektriciteitsopwekking in basislast. Beide exploiteren ook waterkrachtcentrales en gascentrales in België, die flexibele piekstroomopwekking leveren.

([25]) Artikel L111-69 van de Code de l'énergie, zoals gewijzigd bij Loi 2019-486 relative à la croissance et à la transformation des entreprises, bekend als "Loi Pacte".

([26]) Zie tabel 8 van bijlage II bij het verzoek.

([27]) Zie tabel 8 van bijlage II bij het verzoek.

([28]) Zowel Engie als Luminus hebben ook rechten in een aantal Franse kerncentrales. De meerderheidsaandeelhouder van Luminus (EDF) exploiteert 56 kernreactoren in Frankrijk. De Franse productie van kernenergie kan in België worden ingevoerd via de interconnecties tussen de twee landen.

(67) Bovendien blijkt uit de HHI-index, waarnaar in overweging 46 wordt verwezen, een hoge concentratie op de markt en, wat marktaandelen betreft, het feit dat concurrenten lange tijd nodig hebben om de machtspositie van de gevestigde spelers te doorbreken. De marktconcentratie zal naar verwachting alleen aanzienlijk afnemen als gevolg van de geplande sluiting van kernreactoren in België, en niet van toetreding tot of uitbreiding van de markt.

(68) De situatie van de aanbestedende instanties Norther, de andere dochterondernemingen van Nethys en Ørsted verschilt echter. Norther exploiteert momenteel alleen een windmolenpark. De opwekking van elektriciteit uit wind is niet flexibel en is afhankelijk van de weersomstandigheden. Ørsted is nog niet aanwezig op de Belgische markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit. Zelfs in de komende tien jaar zullen deze twee ondernemingen naar verwachting geen belangrijke spelers in België worden ([29]). Beiden ondergaan de concurrentie van de belangrijkste spelers Engie en Luminus. Hieruit volgt dat de activiteiten van Norther en Ørsted op de markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit in België moeten worden geacht rechtstreeks aan concurrentie bloot te staan.

(69) Hoewel de vrijstelling waarin de artikelen 34 en 35 van Richtlijn 2014/25/EU voorzien, in het licht van de relevante omstandigheden tot nu toe is verleend of geweigerd met betrekking tot de activiteit op de relevante markt als geheel, vertoont de onderhavige zaak kenmerken die een dergelijke benadering onverenigbaar zouden maken met het doel van deze richtlijn, namelijk het waarborgen van de eerbiediging van de vrijheden van de interne markt bij aanbestedingen van door de overheid gedomineerde netwerkbeheerders zonder onnodig activiteiten te belasten die rechtstreeks aan concurrentie blootstaan.

(70) De economische sectoren die onder Richtlijn 2014/25/EU vallen, worden gekenmerkt door de aanwezigheid van voormalige staatsmonopolies, die nog steeds worden gecontroleerd of beïnvloed door overheidsinstanties en die in uiteenlopende mate aan concurrentie kunnen blootstaan en waarvan de marktaandelen, hoewel zij afnemen, vaak hoog blijven. De invloed van de overheid op de aanbestedende instanties brengt het risico met zich mee dat nationale leveranciers bij de aanbesteding van de betrokken aanbestedende instantie worden bevoordeeld wanneer de richtlijn inzake overheidsopdrachten niet van toepassing is. De situatie is in casu echter anders, aangezien sommige verzoekers aanbestedende instanties met een klein marktaandeel zijn en soms slechts een potentiële concurrent of een nieuwkomer op de relevante markt zijn. Hoewel de activiteit van sommige verzoekers om die reden kan worden geacht rechtstreeks bloot te staan aan concurrentie, met name van de gevestigde aanbestedende instanties met een groot marktaandeel, kan een vrijstelling niet worden verleend aan alle verzoekers, noch voor de activiteit in haar geheel op de Belgische markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit die door alle aldaar werkzame entiteiten wordt uitgevoerd. De weigering om de vrijstelling te verlenen aan verzoekers wier activiteiten rechtstreeks aan concurrentie blootstaan omdat de activiteiten van andere grote marktspelers niet rechtstreeks aan concurrentie blootstaan, zou echter indruisen tegen het doel van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU. Bijgevolg acht de Commissie het, gezien de kenmerken van de markt in dit geval, passend om de vrijstelling slechts aan bepaalde verzoekers te verlenen.

4. **CONCLUSIE**

(71) Aangezien niet aan de voorwaarden voor een vrijstelling van artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU is voldaan, moet Richtlijn 2014/25/EU van toepassing blijven op opdrachten voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit waaraan vaste en wettelijk vastgestelde premies worden toegekend in België.

(72) Gezien de in de overwegingen 40 tot en met 70 onderzochte elementen worden de activiteiten van Engie en Luminus in verband met de Belgische algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in hernieuwbare elektriciteit, in België geacht niet te voldoen aan de in artikel 34, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU neergelegde voorwaarde van rechtstreekse blootstelling aan concurrentie.

(73) Richtlijn 2014/25/EU moet derhalve van toepassing blijven wanneer Engie en Luminus opdrachten gunnen voor deze activiteiten, of wanneer prijsvragen in de zin van artikel 2, punt 17, van Richtlijn 2014/25/EU worden georganiseerd om die activiteiten in dat geografische gebied te verrichten.

([29]) Zie tabel 8 van bijlage II bij het verzoek.

(74) Gezien de in de overwegingen 40 tot en met 70 onderzochte elementen worden de activiteiten van Norther, de andere dochterondernemingen van Nethys en Ørsted in verband met de Belgische algemene markt voor de opwekking van en de groothandel in hernieuwbare elektriciteit, in België geacht te voldoen aan de in artikel 34, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU neergelegde voorwaarde van rechtstreekse blootstelling aan concurrentie.

(75) Richtlijn 2014/25/EU moet echter niet van toepassing zijn wanneer Norther, de andere dochterondernemingen van Nethys en Ørsted opdrachten gunnen voor deze activiteiten, of wanneer prijsvragen in de zin van artikel 2, punt 17, van Richtlijn 2014/25/EU worden georganiseerd om die activiteiten in dat geografische gebied te verrichten.

(76) Dit besluit laat de toepassing van de mededingingsregels van de Unie en de bepalingen op andere gebieden van het recht van de Unie onverlet. Met name zijn de criteria en methoden die worden gebruikt om rechtstreekse blootstelling aan concurrentie te beoordelen overeenkomstig artikel 34 van Richtlijn 2014/25/EU niet noodzakelijk identiek aan die welke worden gebruikt om een beoordeling te verrichten volgens artikel 101 of artikel 102 van het Verdrag of volgens Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ([30]), zoals bevestigd door het Gerecht van de Europese Unie ([31]),

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 2014/25/EU blijft van toepassing op de gunning door aanbestedende instanties van opdrachten voor activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België uit hernieuwbare bronnen die vaste en wettelijk vastgestelde premies ontvangen.

Artikel 2

Onverminderd artikel 1 is Richtlijn 2014/25/EU niet van toepassing op de gunning door Norther, de andere dochterondernemingen van Nethys en Ørsted van opdrachten voor activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België. Richtlijn 2014/25/EU blijft van toepassing op de gunning van opdrachten die andere aanbestedende instanties plaatsen voor activiteiten in verband met de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in België.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot het Koninkrijk België.

Gedaan te Brussel, 6 maart 2025.

Voor de Commissie
Stéphane SÉJOURNÉ
Uitvoerend vicevoorzitter

([30]) Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (de "EG-concentratieverordening") PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([31]) Arrest van het Gerecht van 27 april 2016, Österreichische Post AG/Commissie, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, punt 28. Zie ook overweging 44 van Richtlijn 2014/25/EU.